

EVALUATIE RIDDERKERKPAS 2016

Inhoudsopgave

Achtergronden	2
Wat is de Ridderkerkpas.....	2
Wat willen we met de Ridderkerkpas	2
Verschil tussen de Ridderkerkpas en Meedoen- en Schoolkostenregeling	2
Algemeen.....	3
Partners	3
Ondernemers.....	3
Communicatie	4
De Ridderkerkpas voor de minima	5
Verstrekking	5
Aangesloten winkels.....	5
Sport en Welzijn	6
Gebruik en resultaten.....	6
Resultaten ten aanzien van beoogde doelen	6
Overige resultaten.....	8
Aandachtspunten	9
Doorkijk naar 2017	10
De Ridderkerkpas voor mantelzorgers	11
Verstrekking	11
Aangesloten winkels.....	11
Gebruik en resultaten.....	12
Resultaten ten aanzien van beoogde doelen	12
Overige resultaten.....	13
Aandachtspunten	13
Doorkijk naar 2017	14
BIJLAGE.....	15

Medio 2016 is de Ridderkerkpas ingevoerd. In juni zijn Ridderkerkpassen uitgereikt aan de inwoners met een bijstandsuitkering, en in november aan de mantelzorgers.

In deze evaluatie wordt terug gekeken naar het eerste half jaar van de Ridderkerkpas.

Eerst worden de achtergronden geschetst, waarna een evaluatie op de algemene aspecten van de Ridderkerkpas volgt. Tenslotte worden de Ridderkerkpas voor de minima en de Ridderkerkpas voor de mantelzorgers geëvalueerd.

In de bijlage wordt via tabellen inzicht gegeven in aantallen en bedragen.

Achtergronden

Wat is de Ridderkerkpas

De Ridderkerkpas is feitelijk de manier waarop bijdragen worden verstrekt. Waar we eerst – na toekenning op een aanvraag – geld overmaakten naar de inwoner, krijgt de inwoner nu een Ridderkerkpas met daarop een saldo. Het saldo is afhankelijk van de hoogte van de bijdrage die voor de inwoner, dus voor de pashouder, van toepassing is.

Met de Ridderkerkpas kan de pashouder betalingen doen in winkels die deelnemen aan de Ridderkerkpas.

Wat willen we met de Ridderkerkpas

We willen het gebruik van de Meedoen-bijdrage en de mantelzorgwaardering vergroten, o.a. door de toegang te vereenvoudigen.

We willen dat kinderen kunnen beschikken over spullen die zij nodig hebben, in de zin van een kindpakket. En dat mantelzorgers ook het gevoel krijgen dat hun inzet wordt gewaardeerd.

We willen de aanvraag- en toekenningsprocedure vereenvoudigen.

We willen dat middelen die we als gemeente beschikbaar stellen, ook in de gemeente worden besteed. Hiermee willen we de lokale economie stimuleren.

Verschil tussen de Ridderkerkpas en Meedoen- en Schoolkostenregeling

De Meedoen-bijdrage is (per 1 januari 2017) in de plaats gekomen van het Maatschappelijk Participatiefonds (MPF). Met de Ridderkerkpas is dit fonds niet verdwenen, maar heeft het een andere vorm gekregen.

Voor een vergelijk met de Ridderkerkpas is het inzichtelijk om de werkwijze van het MPF eraan te leggen.

Met het MPF kunnen inwoners met een minimuminkomen een tegemoetkoming krijgen voor de kosten van maatschappelijke participatie, bijvoorbeeld voor een lidmaatschap of een dagje uit. Met de bijdrage voor de schoolkosten kon men schoolspullen, ouderbijdragen en andere schoolkosten vergoed krijgen.

Men moest eerst een aanvraag indienen, en na toekenning kon men de kosten declareren, om deze vervolgens vergoed te krijgen. Men moest dus de kosten eerst zelf betalen. Dit gold voor zowel de bijstandsgerechtigden als de overige minima.

Met de Ridderkerkpas krijgen de inwoners aan het begin van het jaar, dan wel na aanvraag, direct de beschikking over het geld in de vorm van een saldo op de Ridderkerkpas. Men hoeft de kosten dus niet eerst zelf te betalen.

De Ridderkerkpas kan alleen worden besteed in winkels en aan doelen, die vanuit het minimabeleid worden beoogd: schoolspullen, kinderkleding, deelname aan sportieve, culturele en maatschappelijke activiteiten. Hiermee hoeven geen afzonderlijke declaraties meer te worden beoordeeld. Met de selectie van deelnemende winkels wordt zoveel mogelijk bereikt dat de bijdragen ook alleen aan de beoogde doelen kunnen worden besteed.

Bijstandsgerechtigden hoeven geen aanvraag meer in te dienen. Het feit dat men een bijstandsuitkering heeft is al voldoende om vast te stellen dat zij tot de rechthebbenden behoren. Daarom krijgen bijstandsgerechtigden de Ridderkerkpas ambtshalve uitgereikt.

De overige minima, dus de inwoners met een inkomen tot 110% en die geen bijstandsuitkering hebben, behoren een aanvraag in te dienen, waarna een beoordeling van het inkomen en het vermogen wordt uitgevoerd.

Omdat participerende activiteiten niet noodzakelijk in Ridderkerk hoeven plaats te vinden, bestaat nog steeds de mogelijkheid om declaraties in te dienen. Bijvoorbeeld de toegangkaartjes voor een dagje Blijdorp. Deze kosten worden dan vergoed aan de inwoner, en wordt het bedrag afgeboekt van het saldo op zijn pas. Hier moet de inwoner dus nog wel de kosten eerst zelf betalen.

Algemeen

Partners

De uitgifte van de Ridderkerkpas, zowel voor de minima als voor de mantelzorgers, is opgedragen aan Touch of Didix. Dit bedrijf is gespecialiseerd in de uitgifte van giftcards.

Karaat Mantelzorg is de uitvoerder voor de verstrekking van de Ridderkerkpas voor mantelzorgers. Karaat Mantelzorg verzorgt de ondersteuning aan mantelzorgers in Ridderkerk, onder andere door het bieden van respijtzorg, en advisering en ondersteuning aan mantelzorgers.

Sport en Welzijn (SenW) treedt op als intermediair voor de (sport)verenigingen. Daarnaast beheren zij het zwembad De Fakkell, waar pashouders terecht kunnen en organiseren zij evenementen, zoals de Summer Events, waar pashouders (met name kinderen) met de pas aan deel kunnen nemen.

Ondernemers

Ondernemers kunnen zich aanmelden om deel te nemen aan de Ridderkerkpas.

Voor deelname aan de Ridderkerkpas voor de minima geldt, dat hun aanbod moet passen binnen de doelstellingen van het minimabeleid.

Voor deelname aan de Ridderkerkpas voor mantelzorgers geldt geen enkele beperking: elke ondernemer mag deelnemen.

Ondernemers die mee willen doen met de Ridderkerkpas moeten beschikken over de juiste technische infrastructuur. Er moet in ieder geval een internetaansluiting zijn.

Met de deelnemende ondernemers worden steeds jaarcontracten afgesloten (tussen Touch of Didix en de ondernemer).

Ondernemers kunnen op elk moment in het jaar gaan deelnemen.

De deelnemende ondernemers zijn allen zeer tevreden over de Ridderkerkpassen. Zij hebben hun omzet zien stijgen.

Er waren wel enkele onduidelijkheden en misverstanden, die ad hoc zijn aangepakt. Deze zijn vrijwel allemaal terug te voeren op de communicatie, zowel van de gemeente richting ondernemers als van de ondernemers richting hun personeel.

Communicatie

In 2016 was de Ridderkerkpas uitsluitend beschikbaar voor de inwoners met een uitkering ingevolge de Participatiewet (Pw). Er was daarom geen berichtgeving nodig om inwoners te attenderen op het bestaan van een Ridderkerkpas. De pashouders zijn wel geïnformeerd over de werking en de mogelijkheden van de Ridderkerkpas.

Voor de Ridderkerkpas voor mantelzorgers heeft wel berichtgeving plaatsgevonden om (nog niet bekende) mantelzorgers te bereiken.

Op de website van de gemeente is informatie snel te vinden, dankzij een link op de hoofdpagina. Op de algemene pagina over de Ridderkerkpas wordt duidelijk gemaakt dat er – nu twee, straks drie Ridderkerkpassen zijn en wat de bedoeling van elke pas is en voor welke doelgroep elke pas is bestemd.¹

Karaat Mantelzorg heeft op hun website informatie geplaatst over de Ridderkerkpas voor mantelzorgers.

Op de website van Sport en Welzijn wordt informatie gegeven over de mogelijkheden van de Ridderkerkpas voor sport en recreatie.

Daarnaast is er een speciale site, www.ridderkerkpas.nl, waar pashouders het saldo kunnen checken en waar eveneens informatie is te vinden.

De communicatie richting ondernemers is via Touch of Didix en de bedrijfscontactfunctionaris verlopen.

---

¹ Aan de raad is toegezegd dat de informatie op de gemeentelijke website het onderscheid duidelijk maakt tussen de verschillende passen (ID 1140). De informatie is nog verder verduidelijkt.

De Ridderkerkpas voor de minima

De Ridderkerkpas dient als:

1. Tegemoetkoming in de kosten van maatschappelijke participatie (Meedoen)
2. Tegemoetkoming in het kader van het kindpakket

Meedoen

De Meedoen-bijdrage, en daarmee dus de Ridderkerkpas, is bedoeld om mee te kunnen doen met maatschappelijke activiteiten, sport, cultuur, recreatie, enzovoort.

Het blijft voor de inwoners van Ridderkerk mogelijk om ook buiten Ridderkerk een activiteit te ondernemen. Bijvoorbeeld een bezoek aan een dierentuin, een pretpark of een evenement. Deze kosten kunnen zij declareren bij de gemeente. De inwoner krijgt de gemaakte kosten dan overgemaakt naar zijn rekening, en tegelijkertijd wordt dit bedrag afgeschreven van zijn Ridderkerkpas.

De Ridderkerkpas voor de minima heeft een juridische basis gekregen in de verordening Meedoen, die per 1 januari 2017 in werking is getreden.

Kindpakket

Naar aanleiding van het rapport van de Kinderombudsman² wordt het voor kinderen mogelijk gemaakt om een bijdrage te krijgen voor diverse benodigdheden voor school, recreatie en “meedoen” in het algemeen³.

Verstrekking

De Ridderkerkpas is in juni 2016 operationeel geworden.

Er is voor gekozen om in eerste aanleg alle bijstandsgerechtigden (vanaf 4 jaar) een pas toe te sturen. Feitelijk heeft er een ambtshalve verstrekking van de Meedoen-bijdrage (toen nog MPF) plaatsgevonden, in de vorm van een Ridderkerkpas.

Inwoners die later in het jaar een Pw-uitkering zijn gaan ontvangen hebben eveneens ambtshalve een Ridderkerkpas ontvangen voor alle gezinsleden vanaf 4 jaar.

Inwoners die geen uitkering hebben, maar wel tot de doelgroep behoren (inkomen tot 110%), konden op de oude manier gebruik blijven maken van een bijdrage via het – toenmalige – MPF.

Vanaf 2017 is de Ridderkerkpas beschikbaar voor alle inwoners met een inkomen tot 110% van de bijstandsnorm. De bijstandsgerechtigden op peildatum 1 januari van het jaar krijgen de Ridderkerkpas ambtshalve verstrekt, de niet-bijstandsgerechtigden moeten hiervoor een aanvraag indienen.

Aangesloten winkels

Bij aanvang waren de Hema, Coolcat en Alternate aangesloten.

---

² “Kinderen in armoede in Nederland”, Kinderombudsman/Verwey-Jonker Instituut, 25 juni 2013.

³ Het kindpakket is geregeld in de Verordening Meedoen (artikel 3).

Al snel gaven nog meer winkels aan mee te willen doen. Vanaf 2017 is ook Sport 2000 aangesloten⁴.

Ten aanzien van de overige geïnteresseerde ondernemers is het lastig gebleken om aan te geven waarom de ene winkel wel en de andere niet in aanmerking komt om aan te sluiten.

Het minimabeleid ligt hieraan ten grondslag. De vuistregel is, dat het minimabeleid mogelijkheden moet bieden voor participatie en dat kinderen kunnen worden voorzien van spullen die zij nodig hebben, dus spullen die we tot het kindpakket kunnen rekenen. Het gaat dan om schoolspullen, maar ook om kleding.

Sport en Welzijn

Sport en Welzijn treedt op als intermediair voor de betaling van contributies voor Ridderkerkse (sport)verenigingen, maar ook voor enkele verenigingen buiten Ridderkerk. Een pashouder, die bijvoorbeeld lid wil worden van een sportvereniging, meldt zich bij SenW. SenW verzorgt de betaling van de contributie, en schrijft dit af van de Ridderkerkpas.

Gebruik en resultaten

Resultaten ten aanzien van beoogde doelen

Met de Ridderkerkpas wordt beoogd om:

1. Het gebruik van het MPF/Meedoen te verhogen;
2. De toegang tot de voorziening laagdrempelig te maken;
3. Middelen die door de gemeente worden verstrekt ook in de gemeente te besteden.
4. De uitvoering te vereenvoudigen, en daarmee de uitvoeringskosten te reduceren;

1. Gebruik

Het MPF werd zeer matig gebruikt: jaarlijks werd er door ongeveer 28% van de doelgroep gebruik van gemaakt. De uitgaven bedroegen jaarlijks ongeveer € 90.000,-.

Bij aanvang, in juni, zijn 1355 Ridderkerkpassen verstrekt: circa 950 passen aan volwassenen en 405 aan kinderen. Uiteindelijk, eind december, zijn er ongeveer 1530 passen verstrekt: circa 1000 aan volwassenen en 495 aan kinderen. Daarnaast zijn er nog ongeveer 35 passen uitgegeven met een saldo dat afwijkt van het standaard bedrag, en waarvan we alleen via een handmatige bestandsvergelijk kunnen achterhalen of het een pas voor een kind of voor een volwassene betrof.

Er is een bedrag van iets meer dan € 300 duizend besteed. Hiermee is de begroting (ad € 270 duizend) met iets meer dan € 30 duizend overschreden. Praktisch alle passen zijn ten minste een maal gebruikt.

Het beoogde doel is hiermee meer dan ruimschoots bereikt.

2. Toegang

Voor de bijstandsgerechtigden is de toegang drempelloos. Voor deze groep is het doel bereikt.

---

⁴ Coolcat heeft hun vestiging in Ridderkerk medio februari 2017 opgeheven. Op het moment van schrijven zijn gesprekken gaande met andere kledingzaken.

Een ambtshalve verstrekking aan niet-bijstandsgerechtigden is niet mogelijk. Omdat zij geen uitkering hebben blijft het noodzakelijk om een inkomens- en vermogenstoets uit te voeren.

Het doel om de toegang laagdrempelig te maken is in ieder geval voor de bijstandsgerechtigden zeker bereikt. Voor de niet-bijstandsgerechtigden is de drempel verlaagd dankzij de hulp van de formulierenbrigade. Deze vrijwilligers schuiven aan op de spreekuren van de wijkteams en helpen inwoners bij het invullen van formulieren. Hierdoor hoeft men dan niet meer naar het gemeentehuis.

3. Lokale besteding

Vrijwel alle verstrekte middelen zijn ook in Ridderkerk besteed.

In 2016 is ruim € 300 duizend besteed. Hiervan is bijna € 20 duizend via declaraties uitgegeven. Deze declaraties zijn nodig wanneer het kosten betreffen die niet met of via de Ridderkerkpas kunnen worden betaald. B.v. een bezoek aan een evenement of attractie buiten Ridderkerk. We kunnen dan met zekerheid stellen, dat er ten minste € 280 duizend in Ridderkerk zelf is besteed. Hiermee is het doel bereikt.

4. Uitvoeringskosten

De bijstandsgerechtigden hebben de Ridderkerkpas vanzelf gekregen. Dit betekent dat deze inwoners geen aanvraag hoefden in te dienen, en dat er dus ook geen aanvragen af te handelen waren. De uitvoering is hiermee voor wat betreft de bijstandsgerechtigden aanzienlijk vereenvoudigd.

Omdat de Ridderkerkpas halverwege het jaar is ingevoerd, zijn de effecten op de uitvoeringskosten nog niet eenduidig aan te geven. Over 2016 is er een lichte toename van de uitvoeringskosten ten opzichte van 2015.

Tot 1 juni 2016 waren er 272 aanvragen voor het MPF in behandeling genomen.

Vanaf 1 juni 2016 waren er nog eens 136 aanvragen behandeld.

De werkzaamheden in het kader van de Ridderkerkpas omvatten ten eerste de verzending van de bulk, ten tweede de verzending van passen aan nieuwe klanten en het verwerken van bonnetjes ten laste van de Ridderkerkpas.

De totale uitvoeringskosten over 2016 zijn te stellen op, afgerond, € 14.800,-.

Kosten:

bulkverzending:	€ 4.050
passen voor nieuwe klanten:	€ 2.450
verwerking bonnetjes	p.m.
aanvragen MPF:	<u>€ 8.300</u>
	€ 14.800

Er wordt niet bijgehouden hoeveel bonnetjes er in 2016 zijn verwerkt. Hier is geen afzonderlijk werkproces voor ingericht in GWS. De verwerking behelst het beoordelen of de kosten

betrekking hebben op een participatie-activiteit, het verrichten van de betaling en – voor pashouders – het afboeken van het bedrag van de Ridderkerkpas. Daar komt bij, dat slechts een deel van de ingeleverde bonnetjes afkomstig is van inwoners met een Ridderkerkpas. Het andere deel is van inwoners die nog van het MPF gebruik hebben gemaakt. Daarom worden deze uitvoeringskosten pro memorie gesteld.

In 2015 waren in totaal 692 aanvragen ingediend (437 MPF en 255 Schoolkosten). De kosten zijn te stellen op € 14.000, te vermeerderen met de kosten van de verwerking van bonnetjes. Ten opzichte van 2015 zijn de kosten enigszins hoger. Dit is voor een belangrijk deel toe te schrijven aan de verwerking van MPF-aanvragen van bijstandsgerechtigden, vóór de introductie van de Ridderkerkpas.

Voor 2017 zijn de uitvoeringskosten afhankelijk van het aantal inwoners zonder uitkering, dat een Ridderkerkpas aanvraagt. Voor deze groep blijft het noodzakelijk om via de behandeling van aanvragen de Ridderkerkpassen te verstrekken. Dit kan niet ambtshalve gebeuren.

Met de ambtshalve verstrekking zijn aanvragen van bijstandsgerechtigden voor een MPF-bijdrage komen te vervallen. Maar omdat slechts een beperkt deel van de doelgroep hier gebruik van maakte, is het aantal werkprocessen dat hierdoor verdwijnt ook beperkt. Daartegenover zijn er werkzaamheden voor de verzending (eenmalig in bulk) aan alle bijstandsgerechtigden, mutaties van Ridderkerkpassen en de aanmaak en verzending van Ridderkerkpassen aan nieuwe bijstandsgerechtigden. De pashouders kunnen nog steeds gebruik maken van voorzieningen die niet in de gemeente Ridderkerk liggen en die niet (via SenW) zijn aangesloten. Deze kosten moet men declareren. De verwerking van declaraties bij de afdeling Vakondersteuning blijft dan ook doorgaan, zij het wel in sterk verminderde omvang.

Er zijn dus weliswaar werkprocessen verdwenen, maar slechts een beperkt aantal. Daartegenover zijn nieuwe processen erbij gekomen. Deze processen zijn eenvoudiger in bewerking, maar wel aanzienlijk in aantallen.

Het doel om de uitvoering te vereenvoudigen is zeker bereikt, maar vanwege de toename van het volume is er geen besparing op de uitvoeringskosten gerealiseerd. Echter, omdat de Ridderkerkpas halverwege het jaar was ingevoerd, is er nu nog geen definitieve conclusie te trekken.

Overige resultaten

- Deelnemende winkeliers

De deelnemende winkeliers zijn tevreden met de Ridderkerkpas. Sommigen hebben hun omzet aanzienlijk zien stijgen.

Ook andere winkeliers hebben dit gemerkt, en hebben contact opgenomen met de gemeente om mee te mogen doen.

- **Rechtmatigheid**

De Ridderkerkpas is verstrekt aan alle bijstandsgerechtigden.

Voor bijstandsgerechtigden staat al vast dat zij aan de criteria voldoen ten aanzien van de inkomens- en vermogensgrenzen. Daarmee is elke Ridderkerkpas rechtmatig verstrekt.

- **Doelmatigheid**

Met het MPF was er een strak toezicht op de besteding van de bijdragen. Met de Ridderkerkpas hebben we de inwoners het vertrouwen gegeven dat zij de Ridderkerkpas besteden aan de zaken waar deze voor zijn bedoeld: kinderkleding, computers en toebehoren, schoolspullen (kortweg: het kindpakket) en maatschappelijke participatie.

Door de strikte selectie van deelnemende winkels wordt beoogd, dat de bijdragen ook alleen (althans voor het grootste deel) aan de beoogde doelen kunnen worden besteed.

Het blijkt, dat de Ridderkerkpas voor veruit het overgrote deel ook hiervoor is benut. Er is met name veel kinderkleding gekocht.

Daarom kunnen we stellen, dat het vertrouwen dat we in de inwoners hebben gesteld terecht was.

Een bijkomstigheid is, dat we nu ook een beter inzicht hebben gekregen in de daadwerkelijke behoeftes die de bijstandsgerechtigden hebben. Er is bijvoorbeeld veel kinderondergoed aangeschaft, zo gaf de Hema aan. Deze behoefte was bij ons niet bekend. Nu de mensen met de Ridderkerkpas de vrijheid hebben om die artikelen te kopen die ze ook nodig hebben, zien we dat met de Ridderkerkpas het minimabeleid ook veel meer in de daadwerkelijke behoeftes voorziet.

Aandachtspunten

- De koppelingen tussen de verschillende bestanden bleken niet goed te werken. Zo waren in GWS (de applicatie voor de bijstandsverlening) niet altijd de kinderen van bijstandsgezinnen correct vermeld, of was de koppeling tussen de BPR en GWS niet optimaal. Hierdoor bleek het noodzakelijk om handmatig het gehele bijstandsbestand te controleren. Deze koppeling is intussen in orde gebracht.
- De doorgifte van (gegevens van) nieuwe bijstandsklanten naar de afdeling Verstrekkingen moet nog goed landen. Nieuwe bijstandsklanten behoren vanzelf een Ridderkerkpas te ontvangen bij aanvang van de bijstand.
- In de communicatie richting ondernemers is gebleken, dat er bij diverse ondernemers misverstanden waren. Met name het bestaan van twee Ridderkerkpassen met een praktisch identiek uiterlijk heeft voor verwarring gezorgd.
- De procesbeschrijvingen zijn nog niet allemaal voltooid.

Doorkijk naar 2017

- De Ridderkerkpas is ook beschikbaar voor niet-bijstandsgerechtigden met een inkomen tot 110% (reeds gerealiseerd).
- De afhandeling van nieuw te verstrekken passen aan nieuwe bijstandsklanten, en het doorvoeren van mutaties op uitgegeven passen, heeft in 2016 bij één klantmanager gelegen. Deze taken moeten door alle klantmanagers van de afdeling Verstrekkingen worden opgepakt.
- De doorgeleiding naar Verstrekkingen van nieuwe bijstandsgerechtigden moet structureel worden ingebed. De melding van nieuwe klanten aan de afdeling Verstrekkingen wordt nadrukkelijker in de werkprocessen opgenomen.
- De procesbeschrijvingen moeten worden gecompleteerd.
- Vanwege het vertrek van Coolcat (per februari 2017) wordt een vervanger gezocht voor het aanbieden van (kinder)kleding.
- Het aantal deelnemende winkels wordt uitgebreid, echter met het minimeleid als uitgangspunt. We streven ernaar om ook een schoenenwinkel toe te kunnen voegen.
- De communicatie met de ondernemers wordt adequater, frequenter en informatiever.
- Er gaat een Ridderkerkpas komen voor alle inwoners. De bedoeling is, dat ondernemers kortingen en andere voordeeltjes geven aan pashouders. Nu al zien we, dat enkele ondernemers, die niet meedoen met de Ridderkerkpas, al bijzondere kortingen zijn gaan geven aan inwoners die een Ridderkerkpas kunnen tonen.

De Ridderkerkpas voor mantelzorgers

De Ridderkerkpas dient als een blijk van waardering voor de mantelzorgers.

Verstrekking

De Ridderkerkpas voor mantelzorgers is in november 2015 operationeel geworden. De uitvoering is in handen gegeven van Karaat Mantelzorg, tegenwoordig onderdeel van Sport en Welzijn. Ook hier is Touch of Didix de uitgever van de Ridderkerkpassen.

Om de Ridderkerkpas voor mantelzorgers mogelijk te maken, zijn de Beleidsregels maatschappelijke ondersteuning en het Besluit maatschappelijke ondersteuning aangepast.

Het proces is samen met Karaat Mantelzorg doorlopen.

Karaat Mantelzorg beschikte over een bestand van geregistreerde mantelzorgers. De gemeente beschikte over een bestand van mantelzorgers, die in 2015 van de gemeente de mantelzorgwaardering (volgens de oude regeling, namelijk € 75,- op de bankrekening) hadden ontvangen.

Deze twee bestanden zijn samengevoegd, waarna alle bekende mantelzorgers medio november 2015 een Ridderkerkpas hebben ontvangen.

Nog niet bekende mantelzorgers konden een Ridderkerkpas aanvragen (behandeld door Karaat Mantelzorg).

Aangesloten winkels

Anders dan bij de Ridderkerkpas voor de minima, geldt voor de Ridderkerkpas voor mantelzorgers geen enkele beperking voor ondernemers om deel te nemen. Elke ondernemer die zich aanmeldt, mag meedoen.

Winkels worden ook actief benaderd. Hierbij wordt gekeken naar winkels, die voor de mantelzorgers aantrekkelijk kunnen zijn. Karaat Mantelzorg adviseert hierin, op basis van wensen en voorstellen die zij van de mantelzorgers horen.

Op dit moment zijn de volgende ondernemingen aangesloten:

- Alternate
- Bakkerij van der Waal (drie vestigingen in Ridderkerk)
- Bij Nikki aan tafel
- Compasso
- Cuppamore
- Cura Solis
- De Bloemenjungle
- Glamstores
- Grandcafé Burgerzaken
- Hema
- Hotel van der Valk
- Jewel Trend

- Kringloop Noordenweg
- Oogzorg Jansen en Jansen
- Pannenkoekenhuis Oosterpark
- Plaza M
- Sport 2000
- Sport en Welzijn

Gebruik en resultaten

Resultaten ten aanzien van beoogde doelen

Met de Ridderkerkpas wordt beoogd om:

1. Een concrete blijk van waardering te geven aan de mantelzorgers.
2. Meer mantelzorgers te bereiken.
3. Meer mantelzorgers te registreren.
4. Middelen die door de gemeente worden verstrekt ook in de gemeente te besteden.

1. Waardering

Voorheen ontvingen de mantelzorgers € 75,- op hun bankrekening. Dit geeft de mantelzorger weliswaar alle vrijheid in de besteding, maar het geeft niet het gevoel van een blijk van waardering. En soms wordt de bijschrijving op de rekening niet eens opgemerkt, of kan het gebeuren dat de waardering verdwijnt in de roodstand op de rekening.

De mantelzorgers geven aan, dat zij met de Ridderkerkpas het gevoel hebben dat ze een cadeautje hebben gekregen. De Ridderkerkpas is een tastbare blijk van waardering, die door de mantelzorgers weer op hun beurt wordt gewaardeerd.

2. Groter bereik

In 2015 hadden circa 480 personen een mantelzorgwaardering ontvangen. In 2016 is aan bijna 920 personen een Ridderkerkpas uitgereikt. Er is dus een toename van circa 440 personen, bijna een verdubbeling. Het doel om het bereik te vergroten is ruimschoots bereikt.

3. Registratie

Mantelzorgers kunnen zich bij Karaat Mantelzorg registreren als mantelzorger. Hierdoor kunnen zij een beroep doen op Karaat Mantelzorg voor respijtzorg, hulp en advies, worden zij op de hoogte gehouden van ontwikkelingen die voor hen relevant zijn (bijvoorbeeld op het gebied van de WMO) en kunnen zij deelnemen aan workshops en diverse activiteiten. Geregistreerde mantelzorgers krijgen ook vanzelf een Ridderkerkpas toegestuurd. Zij hoeven dit niet aan te vragen. Registratie heeft veel voordelen voor de mantelzorger.

Voor de gemeente, en voor Karaat Mantelzorg, is het zinvol dat zoveel mogelijk mantelzorgers zich registreren. We verkrijgen zo een beter beeld van de aantallen mantelzorgers, de aard en omvang van de zorg die zij leveren, maar ook wat hun wensen en behoeftes zijn. We zijn in contact met de mantelzorgers. Hierdoor kunnen we de ondersteuning aan mantelzorgers beter vorm geven. Voor de verstrekking van de Ridderkerkpas betekent het, dat hoe meer

mantelzorgers zich registreren en dus de Ridderkerkpas vanzelf ontvangen, hoe minder aanvragen er hoeven te worden behandeld.

Registratie is echter niet verplicht, en is evenmin een voorwaarde om voor de Ridderkerkpas in aanmerking te komen.

In 2015 waren circa 545 mantelzorgers geregistreerd. Inmiddels hebben vrijwel alle ontvangers van de Ridderkerkpas zich als mantelzorger geregistreerd.

Het doel om meer mantelzorgers te registreren is dan ook volledig bereikt.

4. Lokale besteding

De Ridderkerkpas kan enkel in Ridderkerk bij de aangesloten winkels worden besteed. Anders dan bij de Ridderkerkpas voor de minima is het niet mogelijk om declaraties in te dienen voor bestedingen buiten Ridderkerk.

Er is een totaal van € 74.175,- aan tegoeden op de passen verstrekt. Hiervan is tot en met december 2016, dus in de eerste anderhalve maand na uitgifte, ruim € 22.300,- besteed. Medio maart 2017 was al zo'n € 41.500,- uitgegeven.

Overige resultaten

- Deelnemende winkeliers

Het aantal deelnemende winkels blijft zich uitbreiden. Net als bij de Ridderkerkpas voor de minima geven de winkeliers ook hier aan, dat zij zeer tevreden zijn.

Aandachtspunten

- Er was om veiligheidsredenen gekozen om de passen niet-actief te verzenden. Dit om te voorkomen dat "verdwenen" passen bij verkeerde mensen terecht zouden komen. In de begeleidende brief aan de mantelzorgers stond vermeld, dat de pas vanaf een bepaalde datum kon worden gebruikt. Niettemin bleken er mensen toch de pas te hebben willen gebruiken vóór deze datum. Omdat de pas weigerde, heeft dit tot ergernissen bij zowel de mantelzorgers als bij de winkeliers geleid. Via extra berichten in de Blauwkai en op de websites van de gemeente, van Karaat Mantelzorg en van de Ridderkerkpas zijn mantelzorgers gewezen op de activeringsdatum.

In de verzending van de passen voor 2017 wordt zeer nadrukkelijk gewezen op de datum waarop de pas actief en bruikbaar zal zijn.

- We hebben uitdrukkelijk ervoor gekozen om de Ridderkerkpassen een (zo goed als) identiek uiterlijk te geven. Er is wel een merkteken aangebracht op de Ridderkerkpas voor mantelzorgers. In de communicatie richting ondernemers brengen we nadrukkelijk het verschil tussen de twee Ridderkerkpassen onder de aandacht, met het verzoek aan hen om dit ook goed uit te leggen aan hun personeel.
- Mantelzorgers zijn niet altijd permanent mantelzorger. Soms is de behoefte aan zorg van tijdelijke aard, en soms blijken de zorgvragers (degene aan wie de mantelzorg wordt verleend)

niet meer in Ridderkerk woonachtig te zijn. Daarom wordt voorafgaand aan de verzending een vergelijking met de BRP gemaakt om de lijst van mantelzorgers te actualiseren.

Doorkijk naar 2017

- Nu praktisch alle eerdere ontvangers van de mantelzorgwaardering zijn geregistreerd, ontvangen al deze mantelzorgers vanzelf een Ridderkerkpas. Het aantal aanvragen zal daarom beperkt blijven. Niettemin blijven we actief om nog meer mantelzorgers te vinden. In de eerste vier maanden van 2017 hebben al circa 40 nieuwe mantelzorgers zich bij Karaat Mantelzorg gemeld. Er zijn geen betrouwbare cijfers beschikbaar van het totaal aantal mantelzorgers. Schattingen hierover lopen sterk uiteen (In Ridderkerk: tussen de 2.000 en de 4.000).
- Het aantal deelnemende winkels blijven we uitbreiden, waarbij winkels die door de mantelzorgers zelf worden aangedragen actief worden benaderd.
- Karaat Mantelzorg vult het bestand van de geregistreerde mantelzorgers verder aan met gegevens over de zorgvrager. Hiermee kan Karaat Mantelzorg hun dienstverlening optimaliseren, en wordt inzicht verkregen in de aard en omvang van de mantelzorg.
- De Ridderkerkpas heeft vooralsnog een beperkte geldigheid. We zijn in overleg met Touch of Dix om de geldigheid langer te laten duren.

BIJLAGE

In deze bijlage geven wij een overzicht van aantallen en bedragen.

Ridderkerkpas voor de minima

Bij aanvang, in juni 2016, waren 1355 passen verstrekt. Uiteindelijk waren er, eind december, 1530 passen verstrekt.

Niet al deze passen zijn ook actief. Inwoners, die meldden dat hun pas was kwijtgeraakt of niet ontvangen, kregen een nieuwe pas, waarbij gelijktijdig de oude pas werd geblokkeerd. Deze passen staan echter nog wel op de lijst van verstrekte passen. Daarom zullen de totalen in de onderstaande tabellen niet overeenkomen met het aantal van 1530 uitgegeven passen. In de eindafrekening worden de restant tegoeden op de passen, en daarmee ook van de inactieve passen, gerestitueerd naar de gemeente.

Bij 89 passen is een afwijkend bedrag bijgeschreven. Dit betroffen passen voor inwoners, die al eerder in het jaar gebruik hadden gemaakt van het MPF, dat in mindering is gebracht op het saldo op de pas. Voor 55 van deze passen kunnen we zeker stellen, dat het een pas voor een kind betrof, maar niet of het dan gaat om een kind ouder of jonger dan 12 jaar. Vanwege het afwijkende bedrag kan alleen via een handmatige bestandsvergelijking worden achterhaald of het een pas voor een volwassene of voor kind betrof. Vanwege de bewerkelijkheid van dit bestandvergelijk is hiervan afgezien. Deze 89 passen zijn daarom niet in de onderstaande tabellen meegenomen. De tabellen gaan daarom uit van circa 1440 passen.

Soort huishouding	aantal
alleenstaande	503
alleenstaande ouder + 1 kind <12 jaar	43
alleenstaande ouder + 1 kind >12 jaar	47
alleenstaande ouder + meer kinderen, alle <12 jaar	20
alleenstaande ouder + meer kinderen, alle >12 jaar	6
alleenstaande ouder + meer kinderen, zowel < als > 12 jaar	40
echtpaar zonder kinderen	104
echtpaar + 1 kind <12 jaar	13
echtpaar + 1 kind >12 jaar	12
echtpaar + meer kinderen, alle <12 jaar	15
echtpaar + meer kinderen, alle >12 jaar	18
echtpaar + meer kinderen, zowel < als > 12 jaar	18

Verdeling van de passen	aantal
volwassenen	1008
kinderen < 12 jaar	223
kinderen > 12 jaar	171

Benutting van de passen	>95% benut	<95% benut	<50% benut
volwassenen	826	201	106
kinderen < 12 jaar	159	14	6
kinderen > 12 jaar	208	23	13

We stellen, dat wanneer meer dan 95% van het saldo is benut, dat er dan sprake is van een volledige benutting. Als er bijvoorbeeld € 349,50 is uitgegeven op een saldo van € 350,-, willen we niet stellen, dat de pas niet volledig is benut.

De passen voor kinderen zijn vrijwel allemaal volledig benut. Bij volwassenen zien we, dat bijna een kwart onderbenut is gebleven. Van de passen, die voor minder dan 95% zijn benut, is in de laatste kolom aangegeven bij hoeveel van deze passen er minder dan de helft van het saldo is uitgegeven. Hierbij moet worden opgemerkt, dat hier ook de geblokkeerde passen zijn meegeteld. Het feitelijke aantal onderbenutte passen is dus lager.

Financieel	€
Totaal bedrag op de passen	330.000
Uitgegeven	303.000
Restant	27.000

Op elke Ridderkerkpas is het bedrag geboekt dat voor de pashouder van toepassing is. Aangezien de Ridderkerkpassen in juni zijn verstrekt, waren er inwoners die in het eerste half jaar al een bijdrage hadden ontvangen. Deze reeds verstrekte bijdragen zijn in mindering gebracht op het saldo voor deze inwoner.

Besteding	€
besteed in winkels	266.788
gedeclareerd via Sport en Welzijn	17.357
gedeclareerd via gemeente	18.317

Het overgrote deel is besteed aan artikelen. Via SenW is ruim € 17.000 besteed aan contributies voor (sport)verenigingen, bezoeken aan het zwembad en meedoen met evenementen. De declaraties via de gemeente hebben vooral betrekking op activiteiten buiten Ridderkerk.

Ridderkerkpas voor mantelzorgers

De aantallen en bedragen hebben betrekking op de periode van medio november tot en met december 2016.

Financieel	€
Totaal bedrag op de passen	74.175
Uitgegeven t/m 31-12-2016	22.300
Restant	51.875

Zoals vermeld was aan circa 920 personen een Ridderkerkpas verstrekt. Dit zou het totaal bedrag op de passen op € 69.000,- brengen.

Karaat Mantelzorg geeft aan, dat circa 80 personen terug melden, dat zij geen mantelzorger meer waren, of dat zij – om hen moverende redenen – geen Ridderkerkpas hoefden. Deze passen zijn vervolgens geblokkeerd.

Het bedrag van € 74.175 is daarom het bedrag inclusief de “ingetrokken” en geblokkeerde passen. In de eindafrekening wordt het saldo van de geblokkeerde passen gerestitueerd naar de gemeente.

Benutting van de passen	aantal
volledig benut (>95% van het saldo is besteed)	155
gedeeltelijk benut (>50% van het saldo is besteed)	301
nog niet benut	449

De passen werden al direct goed gebruikt. In de eerste anderhalve maand, van medio november tot en met december, waren 301 passen al minstens een keer gebruikt, waarvan ongeveer de helft, 155, de pas al helemaal hadden benut. De geblokkeerde passen zijn in deze tabellen niet meegeteld.

Besteding	€
besteed in winkels	19.904
besteed aan ontspanning	258
besteed aan horeca	2.529

De meeste mantelzorgers kopen iets met hun pas. De uitgaven aan ontspanning en horeca liggen lager. Bakkerij van der Waal is gerekend tot de winkels. De cijfers hebben echter betrekking op de (koude) maanden november en december. In de zomer, bij “terrasweer”, zullen de bestedingen ongetwijfeld een ander beeld laten zien.